

GRONDWET, De, Antwerpse liberale krant (1857-'65), met als ondertitel Dagblad voor Algemeene Belangen, opgericht door en onder hoofdredactie van Jan van Ryswyck.

Gaf veelal een weerspiegeling van de politieke evolutie van haar eigenaar-oprichter Jan van Ryswyck. Aanvankelijk was de krant de spreekbuis van de unionistisch gezinde Vlaamse liberalen, voor wie het anti-klerikalisme geen afbreuk deed aan hun persoonlijke godsdienstige overtuiging en die poogden de Vlaamse invloed binnen de Liberale Associatie uit te breiden. Na de liberale overwinning bij de parlementsverkiezingen van 1857 evolueerde de krant resoluut in radicale richting en werd de kloof met de doctrinaireren in de liberale partij steeds breder. In 1861 koos het blad uiteraard de zijde van de agitatiebeweging tegen de ministeriële plannen i.v.m. de militaire erfdiensbaarheden rondom Antwerpen en het steunde van de oprichting af de radicale, flamingantische en anti-militaristische Meetingspartij. De Grondwet ging zeer ver in haar radicalisme, dat in een vaak scherpe en populaire stijl aan de man

werd gebracht. Nadat de invloed van de katholieke partij in de Meeting voelbaarder werd, ontstond in 1864 de breuk. Van Ryswyck en zijn krant kantten zich van toen af tegen het Meetinggemeentebestuur en kwamen bijgevolg opnieuw in het vaarwater van de liberale partij terecht. Gebrek aan financiële steun noopte Van Ryswyck ertoe de uitgave van het dagblad op 4 februari 1865 te staken. Hij zelf werd medewerker aan de doctrinaire liberale Antwerpse krant *De Koophandel*.

LITERATUUR: L. Wils, *De liberale Antwerpse dagbladen, 1857-1864* (1962); - L. Wils, *Het ontstaan van de Meetingpartij te Antwerpen en haar invloed op de Belgische politiek* (1963); - H. de Borger, *Bijdrage tot de geschiedenis van de Antwerpse pers. Repertorium 1794-1914* (Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, Bijdragen 49, 1968).

JAN HARDY

CROODT Magde de z. De Crans